

הרכבת הגיעה אל התחנה ששמה נורמליזציה עם מצרים. אני מציע

לראשי-המשלה, מר מנחם בגין, לרדת מן הרכבת בתחנה זו, ברוב

כבוד, ולהניח לאחרים לנהוג מנאן והלאה, אל השלום עם הפלסטינים.

פירות אסואן

בדיון על הודעת ראש-המשלה על שיחותיו באסואן אמר אורי אבנרי:

27 בפברואר יגיש השגריר המצרי הראשון בישראל את כתב-האמנת. יהיה זה יום גדול לישראל, יום גדול לממשלה זו ויום גדול לראש-המשלה.

מנחם בגין הוא שנענה ליוזמת אנוור אל-סאדאת. הוא שחתם על הסכמי קמפ-דייוויד ועל הוזה-השלום עם מצרים. זהו זכותו, ואלה הם הישגיו. מתוך כך ראש-המשלה. מתוך דאגה למקומו בהיסטוריה של מדינה זו, אני רוצה להשיא לו עתה עצה: **ויקרא מר מנחם בגין, מייך אחרי הגשת כתב-האמנה של השגריר המצרי בירושלים ושג השגריר הישראלי בקאהיר, אל נשיא-המדינה, ויגיש לו את התפטרותו.**

זאת לדעת: באותו יום יסתיים תפקידו של מר מנחם בגין בדרך אל השלום. הוא היה מסוגל להגיע עד כאן — ועל כך יבורך. אך אין הוא יכול לצעד עוד אף צעד אחד קדימה. כי באותו יום תסתיים המשימה הישראלית-מצרית, ותתחיל המשימה הישראלית-פלסטינית. ולגבי משימה זו אין לראש-המשלה, לצערי, מה לתרום. להיפך, הוא ומפלגתו מהווים את אחד המיכשולים העיקריים בדרך זאת.

רעיון האוטונומיה תקוע על שירטון, ואין שום סיכוי שיירד משם. לא תיתכן כל פשרה בין מה שהנשיא אל-סאדאת יכול להסכים לו, ובין מה שמנחם בגין יכול להציע. ואילו העם הפלסטיני עצמו — אותם "תושבים", שראש-המשלה רוצה להעניק להם אוטונומיה של ביוב ושל הדברת-עכברים — אינו מוכן לתת יד לאוטונומיה שלא תבטיח לו את הדרך להקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה.

הרעיון שהאוטונומיה תיושם תחילה בעזה, ורק אחר כך בגדה — הוא בלתי-רלוונטי בשעה זו. הוא יכול להיות טוב אחר שיושג הסכם על האוטונומיה. אך כאשר שום פיתרון אינו נראה באופק, כששום פיתרון אף אינו אפשרי, זהו רעיון חסרי-חשיבות, בלתי-רלוונטי לחלוטין.

סוחר טוב או רע?

אז מה עוד קרה באסואן?

לא כלום. הנשיא אל-סאדאת היה נדיב וגמיש בעניינים קטנים. הנוגעים לאוטונומיה. מר בגין השיג משהו, מבלי לתת שום דבר בתמורה. מר שלוקה ואינו נותן, האם הוא סוחר טוב או סוחר רע? לכאורה, סוחר טוב. למעשה — סוחר רע.

כי מה שהושג בחינם לא יחזיק מעמד לאורך ימים, החשבון יוגש.

מאיר עמית: הוא שילם מראש, חבר-הכנסת אבנרי. אורי אבנרי: תשלומים מראש נשכחים במהירות.

זאת יודע כל סוחר. הנשיא אל-סאדאת פרש מן העולם הערבי כדי לעשות את השלום הזה, והוא לא יוכל להישאר מחוץ לעולם הערבי זמן רב. מר בוטרוס בוטרוס-גאלי אומר זאת בגלוי, ושום חיילים וחובקים, ככל שיהיו כנים, אינם יכולים לסטש מציאות גיאופוליטית זו.

המצורע של העולם הערבי

אז מה עוד קרה באסואן?

אדוני ראש-הממשלה, יש בדיחה האומרת שבעל ואשה הסכימו ביניהם מראש: האשה תחליט בכל העניינים הלא-חשובים, כגון קצבית המיטפה, מה לקנות ומה לשכור, ואילו הבעל יחליט בכל העניינים החשובים, כגון איך לנהל את העולם.

משהו דומה קרה באסואן. האדונים אל-סאדאת ובגין הסכימו על כל העניינים החשובים — אפגניסתאן, אי-ראן, פאקיסתאן, ואולי גם הגיעו להודו — ולא הסכימו על הדברים הקטנים: מה צריכים לעשות ברמאללה, בחברי-רון ובעזה.

אבל הבה נדבר על הדברים ה"גדולים":

ראש-הממשלה ניסה כאן היום לספר לאמריקאים, שאש"ף תומך בחומייני ובפלישה הסובייטית לאפגניסטאן, ומכאן הקריאה לאמריקה: תמכו בנו במאבקנו נגד אש"ף, נגד מדינה פלסטינית ונגד אוטונומיה שתוביל למדינה פלסטינית. עם כל הכבוד, זוהי תעמולה מטופשת, כי המציאות היא הפוכה. מול הפלישה הסובייטית הפורשת לאפגניסתאן, זקוקה ארצות-הברית לגיוס העולם המוסלמי, ואם זה יהיה אפשרי, תנסה ארצות-הברית גם להסתדר עכשיו עם חומייני.

בכך המערכת הזאת, האמריקאית-מוסלמית-ערבית, אין מקום לישראל, כל עוד היא המצורע של העולם הערבי.

כך אמרים האמריקאים, וכך אמרים לנו ידידינו המצרים. מה אפשר לעשות? האמריקאים אינם רוצים לא בעורתנו, לא בבסיסנו ולא בשירותינו, כל עוד לא נשיג שלום עם הפלסטינים. ושום טיטמות, שמפריח ראש-הממשלה בעניין זה, לא תעזרנה.

במצב זה אין עוד תפקיד למר בגין. ולמרבה הצער, גם אין עדיין תפקיד למערך.

אין בפי המערך דבר מייך, "אטעטיזאכען", שהתבלו לפני עשר שנים. האמונה בתחירת המתיים של המישטר ההאשמי בשטחים הכבושים היא חלום באספמיה, ואפילו לא חלום מתוק.

דרושה פריצת דרך בגיורה הפלסטינית, ולא מר בגין ולא מר פרס מסוגלים לכך.

תחת גבוה בירושלים

בינתיים עושים את ההיפך. הנה עשו את המעשה הפרובוקטיבי, הרודני והמטופש של הפקעת חברת החשמל הירושלמית.

זהו המעסיק העצמאי הפלסטיני הגדול ביותר בירושלים המזרחית ובגדה, והפקעתו פירושה פגיעה בתשתית הכלכלית ובגאווה הלאומית של הפלסטינים. מעשה זה הופך את כל הדיבורים על אוטונומיה לבדיחה תפלה. אבל, אדוני ראש-הממשלה, זהו גם מעשה מסופש מאין ממוחה.

הנה הציע לך הנשיא אל-סאדאת הצעות לגבי יריר שלים, ואמרת שאיך מוכן אף לדון בהצעות אלה. אם

כן, איזה גימק יכול להיות לך ולממשלתך לעשות מעשה המעלה את עניין ירושלים על סדר-היום הבינלאומי? יודע לי מהמקורות שלי, שמנהלי החברה מתכוונים להגיש עתירה לבית-הדין הפדרלי הבינלאומי בהאג. מי מעוניין בה, ריבוננו של עולם? אפילו לשיטתכם, אפילו לפי ההגיון שלכם, איזה הגיון יש במעשה זה?

ומילה אחת על העצומה של 75 חברי-הכנסת בכותב-סיטוח הגולן, שהוגשה היום. זה מרשים מאד. אבל עם כל הכבוד לאותם 75 החותמים הנכבדים, אשאל אותם שאלה אחת קטנה ופשוטה:

האם כולם, כל אותם 75 חברי-הכנסת, לא היו חותמים, שבוע לפני כיקורו של אל-סאדאת, על אותה עצומה למען סיפוח פיתחת-ירפיה לישראל, ואזני סיני כולו?

איזה ערך יש לעצומות כאלה? הרי אלה הן שטויות במיץ עגבניות, אם להשתמש בביטוי צברי. אי-אפשר לספח את הגולן, כי זוהי הפרת-הסכם. זהו דבר שלא יעלה כלל על הדעת. זה לא ייתכן במציאות שנוצרה אחרי הסכמי קמפ-דייוויד. זה מעשה פרובוקטיבי.

יגאל כהן: מה הקשר עם הסכמי קמפ-דייוויד. אורי אבנרי: אולי אינך יודע מה הקשר, אבל יש מבוטא מסויים בהסכמי קמפ-דייוויד בקשר להשגת שלום כולל.

רבותי, בזה צדק חברי-הכנסת משה שמיר, וזה היה הדבר היחיד שלגביו צדק: חתימה על העצומות האלה הוא מעשה מטופש, חסר-ערך, אווילי, ריק מתוכן, לא תהיה לזה שום תוצאה. הדבר אינו ניתן לביצוע, אליבא דאזתם שרוצים בכך, ובוודאי אינו ניתן לביצוע אליבא דאזתם הרוצים בשלום.

כל הפרשות האלה מוכיחות שאין ממשלה זו יכולה להמשיך מכאן, בדרך לשלום. הרכבת הגיעה אל התחנה ששמה נורמליזציה עם מצרים, וזהו תחנה חשובה. אני מציע לראש-הממשלה, מר מנחם בגין, לרדת מן הרכבת בתחנה הזו, ברוב כבוד, ולהניח לאחרים לנהוג בקטר מכאן והלאה, אל השלום עם הפלסטינים.

של מערכת-החינוך. בהקשיבי לזיכרון, היה לי קשה לאמין שהנושא הוא החינוך במדינת-ישראל. פשוט לא היה קשר בין המציאות ובין הדין, שהסמך על ניירת, סטאטיסטיקות ודוח"ן של ועדת השופט משה עציני.

זוהי אחת התופעות החוזרות בכנסת (ועוד יותר בממשלה): הגיתוק הגמור בין המציאות בשטח ובין המציאות כפי שהיא משתקפת בעיני השליטון.

לפי הדו"חות, מצבו של המורה משתפר והולך. היתה עלייה גדולה בשכרו. אם יגלו המורים קצת רצון טוב, הכל יסתדר בכי טוב. ואילו אני יודע שמצב המורה בכי רע, שהשכורת היא עלובה ומכריחה כל אדם טוב ממיקצוע זה.

קראתי כמה קריאות-פינייים ברות זו, והזכרתי את הסכומים. השר הביטוי בי בעיניים מתהות. המומחים רמזו שאיני יודע על מה אנשי שח. הם יודעים יותר טוב. ולראיית: יש ניירות.

דיין — תעלול של פירסומת. בימי הזהר, היה דיין עורך תרגילים כאלה כל שני וחמישי, והעולם כולו היה מתפעם. עכשיו זה מעורר פחות התרגשות. אך דיין השיג את שלו: העיתונים כתבו, הטלוויזיה צילמה, במשך שעה-שעתיים עמד משה דיין שוב במרכז העניינים. אורות הטלוויזיה כבו. העיתונאים וחי"כים יצאו מן האולם. והכנסת חזרה לסלל ב" עניין הרציני שעמד על סדר-היום (ראה מיסגרת).

בסך-הכל היו בשבוע שעבר שלושה דיונים רציניים בכנסת: על דו"ח מבקר-המדינה, על מעמד המורים ועל ועידת-אסואן. הדיון על המורים היה אופייני לכנסת. לא השתתפתי בו (לפי החלוקה הסיעתית, דיבר על נושא זה מאיר פעיל). ישבתי, הקשבתי, וכימעט התפקעתי. כבעלה של מורה, אני מצוי במציאות

המסדר" ואנשי-חרות היותר קיצוניים החלו מתרועעים. חיים קורפו, ראש הקואליציה מטעם חרות, העביר פתק לניסים, שיש לסגור את ההצעה מסדר-היום. ניסים שינה את סיגנונו. הוא גילה את העובדה שמה דיין הוא שניסח את החלטת-המ"ם. שלה להקמת אילון-מורה ליד שכם. לבסוף הגיע להסיר את ההצעה מסדר-היום.

במיקרה כזה, זכאי חברי-כנסת אחר להציע להעביר את ההצעה לוועדה. נר-שתי מראש לקבלת זאת זו. אולם במזי כירות הכנסת היה בלבול. הרישום בלי אבד, וכדי למנוע בלבול הסכמנו שהזכות תהיה לצ'ארלי ביטון, שנרשם גם הוא. אולם בדרך לזכרון-הואמים קרה משהו מוזר לצ'ארלי: שלמה הליל, שנרשם אחריו, הקדים אותו. הליל הציע להעביר את ההצעה לוועדה.

כנהוג, שאל יו"ר הישיבה את משה דיין אם הוא מסכים להעברת הצעתו לוועדה. המציע יכול להסכים לכך או לא. אין